

Αθήνα, 19 Ιανουαρίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Σχέδια Διαχείρισης και Ανάπτυξης για τους κόλπους Καλλονής και Γέρας, νήσου Λέσβου»

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 31722/04-11-2011 (ΦΕΚ 2505 Β'), με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες:

- Ο Κόλπος Καλλονής χαρακτηρίζεται ως Περιοχή Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών (ΠΑΥ) με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης στην οστρακοκαλλιέργεια και ο Κόλπος Γέρας ως ΠΑΥ με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης στην ιχθυοκαλλιέργεια.
- Από παλαιότερες μελέτες είχε προβλεφθεί η έγκριση δυο Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών (ΠΟΑΥ) εντός του Κόλπου Καλλονής για την καλλιέργεια οστράκων και μιας ΠΟΑΥ νότια του Ακρωτηρίου Κέφαλος για την καλλιέργεια ιχθύων.

Αν και στην ΚΥΑ αναφέρεται ότι οι ΠΑΥ του Ειδικού Πλαισίου επελέγησαν συναξιολογώντας κοινωνικά κριτήρια, τα φαινόμενα αποδεικνύουν το αντίθετο.

Έκδηλη είναι η ανησυχία των τοπικών φορέων. Οι αλιευτικοί σύλλογοι ειδικά και η τοπική κοινωνία γενικότερα, ισχυρίζονται ότι:

1. Η φέρουσα ικανότητα των Κόλπων δεν δύναται να υποστηρίξει τη λειτουργία ΠΟΑΥ, δηλαδή εγκαταστάσεις άνω των 100 στρεμμάτων και μνημονεύουν τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία των περιοχών αυτών από τη μέχρι σήμερα λειτουργία υδατοκαλλιέργειών.
2. Σημαντικές υποστηρίζεται ότι ήταν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μιας μόνο ιχθυοκαλλιέργειας στον Κόλπο Καλλονής τη δεκαετία του 1990, η ιδιοκτήτρια εταιρεία της οποίας εγκατέλειψε την περιοχή χωρίς να αποκαταστήσει τις περιβαλλοντικές βλάβες που προκάλεσε. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι ντόπιοι: «Είχαν κάνει τον Κόλπο βούρκο».
3. Η εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα των υδατοκαλλιέργειών παραβαίνει συστηματικά την κείμενη νομοθεσία για το περιβάλλον και την αγροτική ανάπτυξη. Φόβοι εκφράζονται για την υφιστάμενη μονάδα οστρακοαλιείας ότι αλιεύει τα φυσικά αποθέματα, ενώ ταυτόχρονα εμπορεύεται ακόμα και το γόνο.
4. Οι θέσεις που σχεδιάζεται να εγκατασταθούν οι οστρακοκαλλιέργειες βρίσκονται τα πλούσια αποθέματα οστράκων του Κόλπου, γεγονός που θα οδηγήσει στην καθολική απαγόρευση οστρακοαλιείας στην ευρύτερη περιοχή, με αποτέλεσμα τη στέρηση πηγής εισοδήματος από τον αλιευτικό κλάδο της περιοχής.

5. Σε κάθε περίπτωση, αγανακτισμένοι είναι οι κάτοικοι με την απουσία των αρμόδιων τοπικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, οι οποίες δεν προβαίνουν στους απαραίτητους ελέγχους που θα διασφάλιζαν την ορθή λειτουργία των υδατοκαλλιέργειών, ενώ ταυτόχρονα αδειοδοτούν επιδεικνύοντας μια «ύποπτη» ανεκτικότητα ειδικά απέναντι στην απροθυμία της υφιστάμενης μονάδας οστρακοκαλλιέργειας, η οποία εδώ και μια τριετία δεν έχει προβεί στην υποχρεωτική μετεγκατάστασή της λόγω ύπαρξης ενάλιου αρχαιολογικού χώρου.

Η τοπική κοινωνία ζητά:

- την επανεξέταση και την τροποποίηση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες,
- το πάγωμα κάθε ενέργειας για την εγκατάσταση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας στους Κόλπους Καλλονής και Γέρας,
- την αναστολή της λειτουργίας της υφιστάμενης οστρακοκαλλιέργειας στον Κόλπο Καλλονής ή τουλάχιστον τη λειτουργία της υπό τη στενή και αποτελεσματική επίβλεψη των αρμόδιων υπηρεσιών,
- τη σύνταξη μελέτης σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση των Κόλπων, την αλιευτική παραγωγή, τις υποδομές, τις επιπτώσεις των υδατοκαλλιέργειών, τα ιχθυαποθέματα και τα αποθέματα οστράκων, τις επιπτώσεις της εισαγωγής ξένων ειδών στην θαλάσσια πανίδα των κόλπων (π.χ. χάβαρα), στην οποία θα βασιστούν τα αναπτυξιακά σχέδια για τους Κόλπους Γέρας και Καλλονής στο μέλλον.

Εξάλλου, η συγκυρία είναι ιδανική δεδομένων (α) της επικείμενης θεσμοθέτησης της νέας Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής με ένα εκ των βασικών αξόνων τη βιώσιμη ανάπτυξη του θαλάσσιου, νησιωτικού και παράκτιου χώρου και (β) της επικείμενης ψήφισης του νομοσχεδίου «Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014», που αποσκοπεί στη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων για μια βιώσιμη ανάπτυξη των θαλάσσιων οικονομιών και περιοχών γενικότερα, εφαρμόζοντας μια πρασέγγιση βασισμένη στο οικοσύστημα. Στο πλαίσιο ενός Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδίου που θα αφορά ενδεχομένως τους δυο μεγάλους Κόλπους της Λέσβου, Καλλονής και Γέρας, η αρμόδια αρχή σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και τους τοπικούς φορείς, μπορεί να αναθέσει τις απαραίτητες υποβάθρου που θα οδηγήσουν στη λήψη ορθολογικών αποφάσεων.

Οι κόλποι Καλλονής και Γέρας αποτελούν πλούσια οικοσυστήματα που στηρίζουν την τοπική κοινωνία και οικονομία, αποτελώντας το υπόβαθρο για όλους τους παραγωγικούς τομείς, από τη γεωργία, ως τον τουρισμό, από την μεταποίηση ως την αλιεία. Η πλειοψηφία των κατοίκων στους οικισμούς περιμετρικά των Κόλπων εξαρτά την επιβίωσή της στους φυσικούς πόρους της περιοχής. Ένα αναπτυξιακό σχέδιο πρέπει καταρχάς να σκοπεύει στην ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη σε κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό επίπεδο, ώστε εντέλει να επιτυγχάνεται η βιωσιμότητα. Όποιο αναπτυξιακό σχέδιο έχει την ελάχιστη πιθανότητα να είναι πετυχημένο οφείλει να έχει λάβει σοβαρά υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση, την άποψη των τοπικών επαγγελματιών, τον ανθρώπινο παράγοντα. Έχοντας πλέον κατά νου τις διαμαρτυρίες και τις ανησυχίες της τοπικής κοινωνίας, αναρωτιόμαστε πως μέσω των εγγεγραμμένων δράσεων θα επιτευχθούν οι Στρατηγικοί Στόχοι του Ειδικού Πλαισίου, όπως αποτυπώνονται στο προσίμιο της εν λόγω KYA, της προστασίας του περιβάλλοντος, της ισότητας και της κοινωνικής συνοχής και της οικονομικής ανάπτυξης. Η δημόσια διοίκηση πρέπει να φροντίσει ώστε η κοινωνία να σταθεί δίπλα και όχι απέναντι στα θεσμοθετημένα Σχέδια.

Σε συνέχεια των παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν για την έναρξη ουσιαστικής διαβούλευσης με τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις, ώστε εντέλει να διασφαλιστεί η συναίνεση της τοπικής κοινωνίας στα επικείμενα αναπτυξιακά σχέδια για τους κόλπους Γέρας και Καλλονής;
2. Προτίθενται να επανεξετάσουν το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, δεδομένων των αρνητικών αντιδράσεων, οι οποίες δεν περιορίζονται στη νήσο Λέσβο;
3. Ποια μέτρα θα λάβουν προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους οι τοπικές υπηρεσίες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πάλλης Γεώργιος

Αραχωβίτης Σταύρος

Δημαράς Γεώργιος

Θελερίτη Μαρία

Καφαντάρη Χαρά

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Στογιαννίδης Γρηγόριος